UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primu[m] est supernaturalis intellige[n]tie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

Pro feſto Epiph. Serm.

Procidētes

adorauerunt eū. Matth. ij. Bernˉ. Feſtiuis et maxie pͥcipuis ſolennitatib⁹ mag⁹ circa ea q̄ ſolēnitatis ſunt imorādū videt̄ vt parit̄ erudiatur anim⁹ ⁊ excitet̄ affect⁹. quō em̄ celebrabit ſi neſcit: Hec ille. Sunt ḡ hu⁹ ſolennitat mysteria ꝯtēplanda vt ꝑ hoꝝ cōtemplationē ferueat deuotio nr̄a ad hu⁹ feſtiuitat celebrationē. Uocat̄ aūt feſtum iſtud apparitio dñi q̄ vic appar̄uit verus deus / verus hō / ⁊ verus ſaluator. Eſt autem hmōi apparitio triplex. Prima dr̄ Epiphania / ab epi / ſupra / ⁊ phanes apparitio. qꝛ tunc ſtella deſuꝑ apparēs manifeſtauit mag⁹ ortū ſaluatoris. ad quē cū tredecim eſt dieꝝ ſtella duce ꝑuenerūt. Scđa dicit̄ theophania a theos qđ eſt de⁹ ⁊ phanes apparitio: qꝛ tota diuina trinitas apparuit in baptiſmo chr̄i eadē ipa die q̄ eſt a magis adorat⁹ reuolutis. xxix. annis ſecundū mltos. vl̄ reuolut triginta ānis ſm Aug. Chryſ ⁊ Bedā. Tertia dr̄ bethphania a beth qđ eſt dom⁹. qꝛ in domo nuptiaꝝ apparuit ver⁹ de⁹ qn̄ mutauit aquā in vinū eadē die q̄ baptizatus eſt anno reuoluto.

Ut aūt plenius ⁊ clari⁹ videam⁹ q̄magna ſit ſolennitas iſta ⁊ q̄nta ſit deuotione celebranda intelligendū ē q ſm p̄dictas tres apparitiōes ad hāc ſolēnitatē ſpectāt tria mysteria multū ſublimia ſtatū ecclie ⁊ noſtrā ſalutē ex directo reſpicientia. Primū eſt myſteriū vocationis. Magi em̄ venientes ad chr̄m figura fuerunt vocatiōis gentiū ad fidē. Un̄ dicit Aug⁹. ſer. de epiphania. q iſti magi fuerunt p̄mitie gentiū.

Scđm eſt myſteriū p̄parationis. ſ. ſponſe ecclie. q̄ q̄dem p̄paratio ſeu purgatio repſentat̄ in baptiſmo chr̄i. Eph. v. Chr̄us dilexit eccliam ⁊ tradidit ſemetipm ꝓ ea: vt illā ſanctificaret mundās eā lauacro aq̄ in verbo vite vt exhiberet ſibi glioſā eccleſiā non habentē maculā neq ru gam.

Tertium ē myſteriū nuptialis celebrationis. ſ. inter chr̄m ⁊ eccliam ⁊ hoc figuratū eſt in nuptijs illis in quib⁹ chr̄s mutauit aquā in vinū. In nuptijs enim celeſtib⁹ mutat̄ aqua tribulationis in vinū cōſolationis. Attende bn̄ q̄nta ſunt iſta myſteria ⁊ q̄excellenter in eis manifeſtat̄ diuina bonitas ⁊ nr̄a ſal⁹ ꝓcurat̄. In p̄mo em̄ myſterio fit ecclie ſeu cuiuſlibet aīe ſponſe chriſti inuitatio. In ſcđo fit ſponſe inuitate p̄paratio. In tertio ꝑo nuptiaꝝ celebratio. De his trib⁹ cantat hodie eccleſia. Hodie celeſti ſponſo iuncta eſt ecclia q̄m i iordane lauit chriſtus ei⁹ crimina. Currūt cum munerib⁹ magi ad regales nuptias / ⁊ ex aq̄ facto vino letant̄ conuiue. In p̄ſenti aūt ſmone de primo hoꝝ myſterioꝝ ſiue de p̄ma apparitione q̄ magis apparuit ſaluator ſtella duce: dicturi ſum⁹ de quib⁹ loquūt̄ ꝟba ꝓpoſita / vic Procidētes adorauerunt eū. Circa quā apparitionē tria ſūt ſpēalia myſteria ꝯtemplanda.

Primū eſt ſupernaturalis intelligētie.
Scđm eſt ſpēalis diligentie.
Tertiū ē ſpūalis reuerentie.

Primū eſt myſteriū ⁊c. quō. ſ. magi habuerunt ſupnaturalr̄ intelligentiā ſaluatoris xp̄i nati q̄ ſtatim cū nat⁹ eſſet ipſe ieſus venerūt ad adorandū eū. Sciendū itaq triplicē fuiſſe tal' intelligentie magoꝝ rōnē.

Prima eſt ſtelle apparitio.
Scđa eſt ꝓphetie cognitio.
Tertia ē diuine grē inſpiratio.

Prima ē ſtelle apparitio

de q̄ dicit Leo papa in ſer. de epiph. Tribus magis in regione orient ſtella noue claritatis apparuit q̄ illuſtrior ceterꝭ: pulcriorq ſiderib⁹ in ſe intuentiū oculos animoſq conuerteret vt ꝯfeſtim aduerteret non eē ocioſum qđ tā inſolitū videbat̄. Et ſicut dicit Aug⁹ lib. ꝯ fauſtū. Stella illa nō erat ex illis ſtellis q̄ ab initio create itineꝝ ſuoꝝ ordinē ſub creationis lege cuſtodiunt: ſed nouo ꝟginis partu nouū ſidus apparuit. Fulgenti⁹ aūt dic q ſtella illa ab alijs differebat p̄cipue in trib⁹. ſ. in ſitu q̄a non erat localiter ſita in firmamēto ſ pendebat in meditullio aeris ꝓximo terre. In fulgore qꝛ ceteris erat ſplendidior / ſplendorē em̄ eius nō poterat ſplendor ſolis offuſcare: imo etiā in meridie lucidiſſima apparebat. In motu: quia p̄cedebat magos more viatoris.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Scḋa rō fuit ꝑphetie co/
gnitio. Nam ſic dicit Remigiꝰ. Licꝫ ḋ ma
gis varia ſit opinio: magꝫ tñ credendū eſt
eos fuiſſe nepotes balaā. Balaam em̄ int
cetera q̄ ꝑphetauit dixit ſic hr̄ Num. xxiiij
Orief ſtella ex iacob ⁊ exurget hō ex iſrael
Illi ḡ habentes hanc ꝑphetiā mox vt vi/
derunt ſtellā nouā intellexerunt regē natū
⁊ venerunt. Hec Remigius. Sic aūt di/
cit de Lyra. Iſti dicti ſunt magi nō a ma
gica arte ſed a magnitudine ſcie. Et iō di/
cti ſunt etiaꝫ reges quia illo tempore phi
ſapientes regnabant.

Tertia rō fuit diuine gra/
tie inſpiratio ſine q̄ nihil ꝓfuiſſent alie due
rōnes. Videntes em̄ ſtellā intellexerūt ꝑ
diuinā inſpirationē ꝙ illa erat q̄ ꝑ balaam
p̄dicta fuerat. Leo papa ſer. Epiph. De/
dit aſpicientibꝫ intellectū q̄ p̄ſtitit ſignum
¶ Notandū igit̄ circa p̄dicta ꝙ tria nobis
intelligentiā p̄bent ad chr̄m cognoſcendū
q̄rendū: inueniendū: ⁊ adorandū. ¶ Pri/
mū eſt fidei illuſtratio, que per ſtellam de/
ſignat̄. Eſa. vij. ſm̄ aliam lr̄am. Si non cre
dideritis non intelligetis. Augꝰ. Fides ē
illuminatio mentis ad ſupnam vͥtutē: co
noſcendā vicꝫ ⁊ amandā. ¶ Scḋm eſt ſcri
pturaꝝ inſtructio. Pſ. Declaratio ſermo/
num tuoꝝ illuminat: ⁊ intellectū dat puu/
lis. ¶ Tertiū eſt diuina inſpiratio q̄ cuili
bet offert̄ quantū ad ea que ſunt de neceſſi
tate ſalutis. Apo. iij. Ecce ego ſto ad oſti/
um ⁊ pulſo ⁊c. Sed heu multi huic inſpi/
rationi reſiſtunt Act. vij. Dura ceruice et
incircūciſis cordibꝫ ⁊ auribꝫ vos ſemꝑ ſpi
rituiſcō reſtitiſtis ⁊c.

SEcundum eſt myſteriū ſpecia/
lis diligentie. ſ. ad querēdū chri
ſtum natum. Hanc aūt mago/
rum diligentiam tria manifeſtant q̄ i euā/
gelio tangunt̄
¶ Primū eſt velox itineris aggreſſio.
¶ Scḋm eſt ſolicita inq̄ſitio.
¶ Tertium eſt itineris perficiendi acce/
leratio

Primū eſt velox itineris
aggreſſio. Statim em̄ viſa ſtella ⁊ habi/
ta intelligentia ſignationis eiꝰ aggreſſi ſūt
vt venirent ad adorandū puerum natum
ſequentes ſtellam. Unde dicit euangeliuꝫ
Mat. ij. Cum natus eēt ieſus in bethleē
iude in diebꝫ herodis regis: ecce ſcꝫ in ꝓm
ptu et ſtatim, magi ab oriente venerunt
hieroſolymā. Ita ⁊ nos ſtatim habita dīe
noticia ⁊ ciuitatꝫ celeſtis: aggrediendū ē
iter ſalutis

Scḋm eſt ſolicita inquiſi/
tio. Venerunt em̄ reges p̄dicti in ciuitatē
regiam ſcꝫ hieroſolymā ſolicite inquiren/
tes ⁊ dicentes. Ubi eſt qui natus eſt rex
iudeoꝝ. Vidimus em̄ ſtellā eiꝰ in oriente
⁊ venimꝰ adorare eū. Et nota quō in his
verbis chr̄m veꝝ hominē: verū regē: ⁊ ve
rum deū magi confeſſi ſunt ſic dicit Remi
gius. Audiens aūt herodes rex turbatꝰ ē
⁊ oīs hieroſolyma cū illo. Chryſ. Sic ra/
mū arboris in excelſo poſitū leuis etiā au
ra mouet: ſic ⁊ ſublimes homīes in culmi
ne dignitatū exiſtentes leuis etiā fama cō
turbat. Greg. Celi rege nato rex terre tur
batus eſt q2 nimirū altitudo terrena con/
funditur dū celſitudo celeſtis aperit̄. Aug.
Quid erit tribunal iudicantꝫ qn̄ ſupbos
reges cuna terrebat infantis? Pertimeāt
homines regē ad patris dexterā iam ſedē
tem quē rex impiꝰ timuit adhuc mr̄is vbe
ra lambentē. Hec ille. Non ſolum aūt he/
rodes turbatus ē ſꝫ etiā oīs hieroſolyma
cū illo. i. maiores ciuitatis fauentes hero
di accipiendo partē ꝓ toto vt dicit de Ly/
ra. Nec mirū hoc q2 gaudere nequeūt im
pij de aduentu iuſti. Sic itaqꝫ turbatꝰ he
rodes cōgregans oēs p̄ncipes ſacerdotū
⁊ ſcribas īquiſitabat ab eis vbi chr̄s naſce
ret̄. Hoc faciebat volens chr̄m natum ꝑ/
dere. At illi periti in lege rn̄derūt. In beth/
leem iude: allegantes ꝑphetiā q̄ habetur
Michee. v. Et tu bethleem terra iuda ⁊c.
O miſeri iudei qui locum natiuitatꝫ chri
ſti cognouerunt ⁊ alijs oſtenderunt nec ta
men ad eū adorandū perrexerunt. Augꝰ
ſer. de Epiph. Alijs demonſtrato vite fon
te ipi mortui ſunt ſiccitate. ſīles facti fabꝫ
arce noe q̄ alijs vbi euaderent p̄ſtiterunt ⁊
ipi diluuio perierunt: ſimiles lapidibꝫ mi/
liarijs q̄ hoībꝫ viā oñderūt nec ipi ambu/
lare potuerunt. Hec Auguſtinus. Nota
iuxta hoc quinetiam nunc litteratiores ſe
pe ſunt ad querendum dominum tar/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN